

**EUROPEISKA
UNIONENS RÅD**

**Bryssel den 22 oktober 2010 (29.10)
(OR. en)**

15010/10

**EDUC 176
SOC 662**

NOT

---

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper I)/rådet
Föreg. dok. nr:	14321/10 EDUC 154 SOC 597
Komm. förslag nr:	11130/10 EDUC 117 SOC 421
Ärende:	Utkast till slutsatser från rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet, om prioriteringarna för ett närmare europeiskt samarbete i fråga om yrkesutbildning för perioden 2011–2020 – <i>Antagande</i>

Under ett flertal möten har utbildningskommittén behandlat ovannämnda utkast till rådets slutsatser så att det ska kunna antas vid mötet i rådet (utbildning, ungdom, kultur och idrott) den 18–19 november 2010.

Texten kan nu godkännas av alla delegationer, med förbehåll endast för eventuella språkreservationer.

Ständiga representanternas kommitté uppmanas därför att bekräfta överenskommelsen i utbildningskommittén och att överlämna texten till rådet för antagande och därefter offentliggörande i Europeiska unionens officiella tidning.

**Slutsatser från rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar,
församlade i rådet,
om prioriteringarna för ett närmare europeiskt samarbete i fråga om yrkesutbildning
för perioden 2011–2010**

EUROPEISKA UNIONENS RÅD OCH FÖRETRÄDARNA FÖR MEDLEMSSTATERNAS
REGERINGAR, FÖRSAMLADE I RÅDET

SOM ÄR MEDVETNA om följande:

1. Den 12 november 2002 godkände rådet en resolution om främjande av ett närmare europeiskt samarbete i fråga om yrkesutbildning¹, som därefter låg till grund för den förklaring som utbildningsministrarna i EU-medlemsstaterna, Efta- och EES-länderna och kandidatländerna samt kommissionen och de europeiska arbetsmarknadsparterna antog vid sitt möte i Köpenhamn den 29–30 november 2002 som en strategi för att förbättra yrkesutbildningens resultat, kvalitet och attraktivitet, vanligen kallad "Köpenhamnsprocessen".
2. I Europaparlamentets och rådets rekommendation av den 18 december 2006 om nyckelkompetenser för livslångt lärande² rekommenderas medlemsstaterna att utveckla tillhandahållandet av nyckelkompetenser för alla som en del av strategierna för livslångt lärande, för att alla ungdomar ska få möjligheter att utveckla sådana kompetenser till en nivå som utgör en tillräcklig grund för vidareutbildning och arbetsliv.

---

¹ EGT C 13, 18.01.2003, s. 2.

² EUT L 394, 30.12.2006, s. 10.

3. I rådets resolution av den 15 november 2007 om ny kompetens för nya arbetstillfällen³ betonades nödvändigheten av att förutse framtida kompetensbehov för att göra människor rustade för nya arbeten inom kunskapssamhället genom åtgärder som syftar till att matcha kunskaper, färdigheter och kompetensnivå med näringslivets behov och att förebygga potentiella brister.
4. I rådets slutsatser av den 22 maj 2008 om vuxenutbildning erkändes den viktiga roll som vuxenutbildningen kan spela när det gäller att uppnå målen i Lissabonstrategin genom att främja social sammanhållning, ge medborgarna de färdigheter som krävs för att hitta nya arbetstillfällen och hjälpa Europa att bättre möta globaliseringens utmaningar, och medlemsstaterna uppmanades att inleda arbetet med ett antal särskilda åtgärder i samband med vuxenutbildning⁴.
5. I rådets slutsatser av den 21 november 2008 om rörlighet för ungdomar⁵ uppmanades medlemsstaterna att ge alla ungdomar möjlighet att delta i ett rörlighetsprogram och att öka möjligheterna till rörlighet i samband med yrkesutbildning.
6. I resolutionen från rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet den 21 november 2008, om "Bättre integrering av livslång vägledning i strategierna för livslångt lärande"⁶ framhölls behovet av att hjälpa enskilda människor att kartlägga sina befintliga färdigheter och att ange de utbildningsmål som krävs för att förbättra sina karriärmöjligheter.
7. I slutsatserna av den 12 maj 2009 från rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet,⁷ om förstärkta partnerskap mellan utbildningsinstitutioner och arbetsmarknadens parter, särskilt arbetsgivare, inom ramen för livslångt lärande uppmanades medlemsstaterna att aktivt främja sådana partnerskap.

---

³ EUT C 290, 4.12.2007, s. 1.

⁴ EUT C 140, 6.6.2008.

⁵ EUT C 320, 16.12.2008.

⁶ EUT C 319, 13.12.2008.

⁷ Dok. 9876/09.

8. I rådets slutsatser av den 12 maj 2009 om en strategisk ram för europeiskt utbildningssamarbete ("Utbildning 2020")⁸ fastställdes ett sådant samarbete för perioden fram till 2020 inom en ram som omfattar all utbildning och yrkesutbildning ur ett perspektiv av livslångt lärande.
9. I sina slutsatser av den 25–26 mars 2010 och den 17 juni 2010⁹ fastställde Europeiska rådet två överordnade mål för utbildning i samband med Europa 2020-strategin. Europeiska rådet uppmanade också kommissionen att lägga fram de åtgärder som krävs på EU-nivå för att genomföra strategin, särskilt genom en rad huvudinitiativ.
10. I rådets slutsatser av den 11 maj 2010 om kompetens till stöd för livslångt lärande och initiativet om ny kompetens för nya arbetstillfällen¹⁰ uppmanades medlemsstaterna att ytterligare anstränga sig för stöd till förvärvande, aktualisering och vidareutveckling av hela uppsättningen nyckelkompetenser inom yrkes- och vuxenutbildning samt till att främja grundläggande utbildning och fortbildning för alla lärare och utbildare inom yrkesutbildning, bl.a. för att förbereda dem för de nya roller som det kompetensbaserade tillvägagångssättet innebär.
11. I rådets slutsatser av den 10–11 maj 2010 om utbildningens sociala dimension¹¹ uppmanades medlemsstaterna att stärka förvärvandet av nyckelkompetenser genom utbildningsvägar och program inom yrkesutbildningen och att bättre tillgodose missgynnade studerandes behov,

---

⁸ EUT C 119, 28.5.2009.

⁹ Dokumenten EUCO 7/1/10 REV 1 respektive EUCO 13/1/10 REV 1.

¹⁰ EUT C 135, 26.5.2010.

¹¹ EUT C 135, 26.5.2010.

FRAMHÅLLER ATT

1. såväl grundläggande yrkesutbildning som yrkesinriktad fortbildning har det dubbla målet att bidra till anställbarhet och ekonomisk tillväxt samt att möta större utmaningar i samhället, i synnerhet främja social sammanhållning; båda bör erbjuda ungdomar och vuxna attraktiva och utmanande karriärmöjligheter och i lika utsträckning rikta sig till kvinnor och män, till människor med stor potential och till människor som av olika skäl riskerar att utestängas från arbetsmarknaden,
2. den framtida europeiska arbetsmarknaden kommer samtidigt att ställas inför en åldrande befolkning och en krympande andel ungdomar som påbörjar grundutbildnings- och yrkesutbildningssystem och kommer in på arbetsmarknader och kommer samtidigt att tvingas möta utmaningar i form av en fortgående teknisk utveckling och föränderliga ekonomiska krav, och till följd härav kommer vuxna människor – i synnerhet äldre arbetstagare – att i allt högre grad tvingas uppdatera och bredda sina färdigheter och sin kompetens genom fortlöpande yrkesutbildning,
3. den nuvarande ekonomiska nedgången kan få allvarliga konsekvenser för investeringar i yrkesutbildning; på grund av budgetbegränsningar krävs det innovativa lösningar för att säkerställa hållbar finansiering av yrkesutbildning och se till att resurserna fördelas effektivt och rättvist,
4. bristande överensstämmelse mellan kompetens och behov kan vara till hinder för produktivitet, tillväxt och konkurrenskraft; det är nödvändigt att förutse kompetensbehov och brister på alla kvalifikationsnivåer samt att praktiskt omsätta resultaten i politiska åtgärder i syfte att bättre matcha tillhandahållandet av yrkesutbildning och ekonomins, medborgarnas och samhällets behov i stort,
5. yrkesutbildningens utformning är ett gemensamt ansvar för nationella regeringar, arbetsmarknadens parter, arbetsgivare och andra berörda aktörer, t.ex. sektorsorganisationer, tillhandahållare av yrkesutbildning, lärare, utbildare och de studerande, eftersom alla har ett ömsesidigt intresse av närmare samarbete,

6. i den europeiska och den nationella politiken bör det framhållas att det i kunskapssamhället är minst lika viktigt med yrkesfärdigheter och yrkeskompetens som med akademiska kunskaper och kompetens,
7. med hänsyn till yrkesutbildningens roll för de europeiska samhällena och ekonomierna är det av avgörande betydelse att upprätthålla och vidareutveckla spetskompetens inom yrkesbildningen; yrkesutbildning av världsklass är av största vikt för att upprätthålla Europas ställning som världens största exportör av industriprodukter; en högpresterande yrkesutbildningssektor är också mycket viktig för att upprätthålla Europas sociala välfärdsmodell,

KONSTATERAR ATT

Köpenhamnsprocessen spelat en avgörande roll för att öka medvetenheten om yrkesutbildningens betydelse på såväl europeisk som nationell nivå¹²; det samarbete som utvecklats under processen har lett till enighet om gemensamma europeiska mål, diskussioner om nationella modeller och initiativ samt utbyte av bästa praxis på europeisk nivå; den nuvarande ekonomiska krisen understryker i ännu högre grad vikten av yrkesutbildning; ökad medvetenhet om yrkesutbildningens betydelse leder dock inte nödvändigtvis till ökade resurser och medel,

det europeiska samarbetet i fråga om yrkesutbildning har lett till en betydande utveckling av nationell politik och skapandet av viktiga instrument för öppenhet, erkännande av kvalifikationer och behörighet samt kvalitetssäkring; Europass¹³, den europeiska ramen för kvalifikationer¹⁴, det europeiska systemet för meritöverföring inom yrkesutbildningen (Ecvet)¹⁵ och den europeiska referensramen för kvalitetssäkring av yrkesutbildning¹⁶,

---

¹² Se lägesrapporterna 2010 från Cedefop och Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen.

¹³ Beslut nr 2241/2004/EC, EUT L 390, 31.12.2004.

¹⁴ Se EUT C 111, 6.5.2008.

¹⁵ Se EUT C 155, 8.7.2009, s. 11.

¹⁶ Se EUT C 155, 8.7.2009, s. 1.

den europeiska ramen för livslångt lärande stöder och främjar införandet av övergripande nationella kvalifikationsramar som omfattar allmän utbildning, yrkesutbildning och högre utbildning och grundar sig på studieresultat; genom att flytta inriktningen från en input-orienterad inlärningsprocess till läranderesultatet skapar sådana ramar möjligheter till livslångt lärande och bidrar till att uppnå en bättre avpassning till arbetsmarknadens behov; i de flesta länder har en konkret övergång från input-orienterade inlärningsprocesser till studieresultat blivit uppenbar i såväl politik som praktik,

medlemsstaterna anser i allt högre grad att europeiska verktyg kan stödja öppna, genomträngliga, flexibla och inkluderande nationella kvalifikationssystem; för närvarande används dock inte alla tillgängliga europeiska system till sin fulla potential; även om ett europeiskt utbildningsområde är på väg att uppstå har det ursprungliga målet om att undanröja hinder för rörlighet ännu inte uppnåtts och rörligheten inom yrkesutbildningen behöver främjas ytterligare,

på samma sätt som Köpenhamnsprocessen har stärkt yrkesutbildningens roll enligt Lissabonstrategin (2000–2010) bör syftet med dessa slutsatser vara att bidra till att förverkliga prioriteringarna i den nya *Europa 2020*-strategin för sysselsättning och tillväxt och dess tillhörande flaggskeppsinitiativ; yrkesutbildning bör också spela en roll för att uppnå de två övergripande målen på utbildningsområdet, nämligen att – senast till 2020 – öka procentandelen 30–34-åringar som slutför högre eller motsvarande utbildning till minst 40 % och att minska antalet elever som slutar skolan i förtid till under 10 %,

yrkesutbildningens mål bör också överensstämma med de övergripande målen och prioriteringarna i den strategiska *Utbildning 2020*-ramen för europeiskt utbildningssamarbete; det europeiska samarbetet enligt Köpenhamnsprocessen bör bidra till att utveckla ett europeiskt utbildningsområde där kvalifikationer som erhållits i ett land erkänns i andra europeiska länder för att främja ungdomars och vuxnas rörlighet; å ena sidan är mångfalden av europeiska yrkesutbildningssystem en tillgång som ligger till grund för ömsesidigt lärande men det krävs, å andra sidan, transparens och en gemensam strategi för att bygga upp ömsesidigt förtroende mellan olika system,

ÄR ENIGA OM ATT

samarbetet inom ramen för Köpenhamnsprocessen bör ges nya impulser; eftersom Köpenhamnsprocessen är en integrerad del i den strategiska ramen *Utbildning 2020* bör målen i fråga om yrkesutbildning överensstämma med ramens övergripande mål; dessutom bör man vid översyn av Köpenhamnsprocessen beakta såväl den erfarenhet man hittills har gjort och de nya utmaningarna samt de föränderliga politiska förutsättningarna under det kommande decenniet 2011–2020, särskilt *Europa 2020*-strategin.

Medlemsstaterna uppmanas därför att, med fullt iakttagande av subsidiaritetsprincipen, överväga att besluta om följande:

- I. En övergripande syn på yrkesutbildning 2020.
- II. Strategiska mål för perioden 2011–2010 tillsammans med en rad stödjande övergripande mål.
- III. De bakomliggande principerna för styrning och egenansvar för Köpenhamnsprocessen.
- IV. Kortfristiga mål för de första fyra åren (2011–2014),

som närmare anges i avsnitten I till IV nedan.

o
o o

I. EN ÖVERGRIPANDE SYN PÅ YRKESUTBILDNINGEN 2020

År 2020 bör den europeiska yrkesutbildningen vara mer attraktiv, relevant, karriärinriktad, innovativ, tillgänglig och flexibel än 2010 och bör bidra till högsta kvalitet och rättvisa i livslångt lärande genom att erbjuda följande:

- Attraktiv och inkluderande yrkesutbildning (både grundläggande yrkesutbildning och yrkesinriktad fortbildning) med högkvalificerade lärare och utbildare, innovativa inlärningsmetoder, högkvalitativ infrastruktur i lokaler av hög kvalitet, stor arbetsmarknadsrelevans och möjligheter till vidareutbildning.
- Grundläggande yrkesutbildning av hög kvalitet som studerande, föräldrar och samhället i stort kan se som ett lockande alternativ som är likvärdigt allmän utbildning. Den grundläggande yrkesutbildningen bör ge de studerande såväl nyckelkompetenser som särskilda yrkesfärdigheter.
- Lättillgänglig, karriärorienterad och yrkesinriktad fortbildning för anställda, arbetsgivare, egenföretagare och arbetslösa, vilken underlättar både kompetensutveckling och karriärbyte.
- Flexibla system för yrkesutbildning som grundar sig på en strategi för erkännande av studieresultat och stöder flexibla utbildningsvägar, vilka möjliggör byte mellan de olika undersystemen för utbildning (grundläggande skolgång, yrkesutbildning, högre utbildning, vuxenutbildning) och tillgodoser validering av icke-formellt och informellt lärande, inbegripet kompetens som förvärvats på arbetsplatsen.
- Ett europeiskt utbildningsområde med öppna kvalifikationssystem som möjliggör överföring och ackumulering av studieresultat samt erkännande av kvalifikationer och behörighet och som ökar den gränsöverskridande rörligheten.
- Väsentligt ökade möjligheter till rörlighet över gränserna för studerande och yrkesfolk inom yrkesutbildningen.
- Lättillgänglig och högkvalitativ livslång information, vägledning och rådgivning, som bildar en enhetlig ram och ger de europeiska medborgarna möjlighet att fatta välavvägda beslut och hantera sin utbildning och yrkeskarriär utanför de traditionella könsrollerna.

II. STRATEGISKA MÅL FÖR PERIODEN 2011–2020

1. FÖRBÄTTRAD KVALITET OCH EFFEKTIVITET INOM YRKESUTBILDNINGEN – FÖR ATT FÖRBÄTTRA DESS ATTRAKTIONSKRAFT OCH RELEVANS¹⁷

Yrkesutbildningen bör vara av stor relevans för arbetsmarknaden och människors karriärer. För att öka yrkesutbildningens attraktivitet bör medlemsstaterna arbeta på att uppnå följande mål och vidta följande åtgärder:

1.1 Att göra den grundläggande yrkesutbildningen till ett attraktivt utbildningsalternativ

- a) Höja kvaliteten på den grundläggande yrkesutbildningen (se även 1.2 nedan) genom att förbättra kvaliteten på lärare, utbildare och skolläda samt deras kompetens, införa flexibla övergångar mellan alla utbildningsnivåer och öka allmänhetens medvetenhet om de möjligheter som yrkesutbildning erbjuder. Detta är särskilt viktigt i medlemsstater där yrkesutbildning tenderar att undervärderas.
- b) Uppmuntra praktisk verksamhet och tillhandahållande av högkvalitativ information och vägledning som gör det möjligt för unga elever i obligatorisk skolgång, och för deras föräldrar, att få kännedom om olika fackområden och karriärmöjligheter.
- c) Säkerställa att nyckelkompetenser integreras i läroplanen för den grundläggande yrkesutbildningen och ta fram adekvata bedömningsmedel.
- d) Anordna utbildning och undervisning som främjar yrkesplanering inom den grundläggande yrkesutbildningen.
- e) Ge studerande i den grundläggande yrkesutbildningen tillgång till lämplig och aktuell teknisk utrustning, undervisningsmateriel och infrastruktur. Tillhandahållarna av yrkesutbildning bör överväga att dela kostnader och utrustning sinsemellan och i samarbete med företag. Praktikbaserad inläring vid företag med relevant infrastruktur bör också främjas.
- f) Med hjälp av nationella kontrollsystem följa upp de utexaminerade yrkes elevernas övergång till arbetsmarknaden eller till fortsatt utbildning och vidareutbildning.

---

¹⁷ Motsvarar strategiskt mål 2 i *Utbildning 2020*-ramen.

1.2 Främja yrkesutbildningens excellens, kvalitet och relevans inom såväl den grundläggande yrkesutbildningen som den yrkesinriktade fortbildningen

1.2.1 Kvalitetssäkring

- a) Högkvalitativt tillhandahållande av yrkesutbildning är en förutsättning för dess attraktivitet. För att garantera förbättrad kvalitet, ökad öppenhet, ömsesidigt förtroende, rörlighet för arbetstagare och studerande samt livslångt lärande bör medlemsstaterna inrätta system ramar för kvalitetssäkring i enlighet med rekommendationen i den europeiska referensramen för kvalitetssäkring av yrkesutbildning.
- b) Medlemsstaterna bör – senast 2015 – på nationell nivå inrätta en allmän kvalitetssäkringsram för tillhandahållare av yrkesutbildning, vilken också ska tillämpas på tillhörande praktiktjänstgöringar och är förenlig med den europeiska referensramen för kvalitetssäkring av yrkesutbildning.

1.2.2 Kvaliteten på lärare, utbildare och annan utbildningspersonal inom yrkesutbildningen

- a) Medlemsstaterna bör förbättra den grundläggande utbildningen och vidareutbildningen för lärare, utbildare, mentorer och rådgivare genom att erbjuda flexibel utbildning och investeringar. Den åldrande europeiska lärar- och utbildarkåren samt förändrade arbetsmarknader och arbetsmiljöer gör, tillsammans med nödvändigheten av att locka till sig de som är bäst lämpade att undervisa, detta mål ännu viktigare. Lärare och utbildare bör uppmuntras att praktisera vid företag.
- b) Medlemsstaterna bör samarbeta med att ringa in bästa praxis och vägledande principer för hur man ska förändra kompetensen och profilen bland lärare och utbildare inom yrkesutbildningen. Detta skulle kunna göras med stöd av Europeiska kommissionen och Cedefop i samarbete med dess nätverk för yrkeslärare och yrkesutbildare.

1.2.3 Relevans för arbetsmarknaden

Yrkesutbildningens (både grundläggande yrkesutbildningens och yrkesinriktad fortbildningens) relevans för arbetsmarknaden och anställbarheten för dem som utexaminerats från yrkesutbildning bör stärkas genom olika åtgärder:

- a) Medlemsstaternas myndigheter (på nationell, regional eller lokal nivå) bör skapa möjligheter till förstärkt samarbete mellan skolor och företag för att förbättra dels lärarnas kunskaper om arbetspraxis dels utbildarnas allmänna pedagogiska färdigheter och kompetens.
- b) Medlemsstaterna bör främja partnerskap mellan arbetsmarknadens parter, företag, tillhandahållare av utbildning, arbetsförmedlingar, offentliga myndigheter, forskningsorganisationer och andra berörda aktörer i syfte att sörja för en bättre information om arbetsmarknadens behov samt en bättre avpassning mellan dessa och utvecklingen av kunskaper, färdigheter och kompetens. Arbetsgivare och arbetsmarknadens parter bör försöka att tydligt fastställa vilken kompetens och vilka kvalifikationer de behöver på såväl kort som lång sikt och inom vilka sektorer. Man bör fortsätta att utveckla gemensamma formuleringar¹⁸ i syfte att bygga broar mellan utbildningsvärlden och arbetslivet och dessa bör vara förenliga med andra EU-instrument, t.ex. den europeiska ramen för kvalifikationer.
- c) Läroplanerna inom yrkesutbildningen bör i högre grad vara lyhörda för arbetsmarknadens behov. Denna fråga bör tas upp i modeller för samarbete med företag eller branschorganisationer och ge yrkesutbildningsinstitutionerna information om såväl anställbarheten som sysselsättningsgraden för dem som utexaminerats från yrkesutbildningar.
- d) För att förbättra yrkesutbildningens kvalitet och relevans bör medlemsstaterna, särskilt tillhandahållarna av yrkesutbildning, använda sig av information från vägledningstjänster om utexaminerade yrkeselevers övergång till arbetsmarknaden eller till fortsatt utbildning.
- e) Inlärning som grundar sig på praktiskt arbete i partnerskap med företag och icke-vinstdrivande organisationer bör ingå i alla grundläggande yrkesutbildningskurser.
- f) Medlemsstaterna bör stödja utvecklingen av lärlingsliknande slag av utbildning och informera om detta.

---

¹⁸ Taxonomi för European Skills, Competencies and Occupations (Esco).

2. FÖRVERKLIGANDE AV LIVSLÅNGT LÄRANDE OCH RÖRLIGHET¹⁹

2.1 Möjliggöra flexibel tillgång till yrkesutbildning och kvalifikationer

2.1.1 När det gäller yrkesinriktad fortbildning

För att främja yrkesutbildningens bidrag när det gäller att till 2020 uppnå riktmärket om 15 % vuxna som deltar i utbildning bör medlemsstaterna vidta följande åtgärder:

- a) Aktivt uppmuntra människor till att delta samt, i fråga om tillhandahållare av yrkesutbildning, till att öka sitt engagemang för fortbildning, med särskild inriktning på människor som står inför omställningar på arbetsmarknaden (t.ex. arbetstagare med osäkra arbetsförhållanden och arbetslösa) och på missgynnade grupper.
- b) Upprätta en lämplig ram som syftar till att uppmuntra företagen att fortsätta att investera i utvecklingen av mänskliga resurser och i fortbildning.
- c) Uppmuntra flexibla utbildningsarrangemang (e-lärande, kvällskurser, utbildning under arbetstid osv.) för att främja tillgång till utbildning i olika livssituationer och anpassa utbildningen till olika behov. Fortbildning bör omfatta alla typer av lärande, inbegripet utbildning inom företag och arbetsbaserad utbildning, och den bör vara lika tillgänglig för kvinnor och män.
- d) Uppmuntra utbildningsinstitutioner och arbetsgivare till samverkan, framför allt i fråga om utbildning för det stora antalet lågutbildade arbetstagare med högst lägre sekundärutbildning som kommer att dra nytta av att grundläggande färdigheter byggs in i yrkesutbildningen.

---

¹⁹ Motsvarar strategiskt mål 1 i *Utbildning 2020*-ramen.

- e) Senast 2015 börja utforma nationella förfaranden för erkännande och validering av icke-formellt och informellt lärande på underbyggnad av nationella kvalifikationsramar, i förekommande fall. Dessa förfaranden bör inriktas på kunskap, färdigheter och kompetens, oavsett hur dessa har tillägnats (t.ex. omfattande vuxenutbildning, yrkesutbildning, arbetserfarenhet och frivilligarbete). Större hänsyn bör också tas till kunskaper, färdigheter och kompetens som inte nödvändigtvis leder till fullt formella kvalifikationer. Ett nära samarbete på andra politikområden (t.ex. ungdom, sport, kultur, socialpolitik och sysselsättning) är viktigt i detta sammanhang.
- f) Vidta särskilda åtgärder för att stärka deltagandet i yrkesinriktad fortbildning för människor som står inför omställningar på arbetsmarknaden och grupper med lågt deltagande i yrkesutbildning, t.ex. kvinnor, lågutbildade och äldre arbetstagare. Medlemsstaterna bör särskilt försöka att genom investeringar i högre grad anpassa antalet lågutbildade mellan 25–64 år som deltar i livslångt lärande till det genomsnittliga deltagandet i den åldersgruppen.

2.1.2 När det gäller både grundläggande yrkesutbildning och yrkesinriktad fortbildning

- a) Underlätta övergången från utbildning till arbete och mellan arbetstillfällen genom att tillhandahålla integrerade vägledningstjänster (arbetsförmedlingar och rådgivningstjänster) och karriärmöjligheter för både ungdomar och vuxna. Det är synnerligen viktigt att de berörda tjänsteleverantörerna lätt och objektivt kan utbyta information och utveckla kvaliteten på vägledningen.
- b) Utveckla eller upprätthålla eftergymnasial yrkesutbildning/yrkesutbildning på högre nivåer (nivå 5 eller högre) inom den europeiska ramen för kvalifikationer, i förekommande fall, och bidra till att uppnå EU:s överordnade mål på 40 % med högre eller motsvarande utbildning.
- c) Främja flexibla övergångar mellan yrkesutbildning, allmän utbildning och högre utbildning och öka möjligheten att byta mellan olika utbildningssystem genom att stärka kopplingarna mellan dessa. För att uppnå detta mål samt ett större deltagande i livslångt lärande bör medlemsstaterna påskynda inrättandet och tillämpningen av nationella kvalifikationsramar grundade på läranderesultat.
- d) Kommissionen och medlemsstaterna bör eftersträva ökad enhetlighet mellan de båda europeiska meritsystemen – Ecvet och ECTS.

2.2 Utveckla en strategi för internationalisering av yrkesutbildningen (både grundläggande yrkesutbildning och yrkesinriktad fortbildning) och främja internationell rörlighet

- a) Ekonomisk globalisering uppmuntrar arbetsgivare, arbetstagare och egenföretagare att utvidga sin räckvidd utanför det egna landets gränser.
Tillhandahållarna av yrkesutbildning bör stödja dem i denna process genom att ge undervisningens innehåll en internationell dimension och genom att upprätta internationella nätverk med partnerinstitutioner.
- b) Medlemsstaterna bör – genom incitament, finansieringsprogram (inbegripet användning av de europeiska strukturfonderna) och spridning av bästa praxis – uppmuntra lokala och regionala myndigheter samt tillhandahållare av yrkesutbildning att utveckla strategier för gränsöverskridande samarbete på området yrkesutbildning i syfte att främja större rörlighet för elever, lärare och utbildare och annan utbildningspersonal. Medlemsstaterna bör främja yrkesutbildning som möjliggör, uppmuntrar och helst integrerar rörlighetsperioder som inbegriper praktik i utlandet.
- c) Medlemsstaterna bör systematiskt använda och främja europeiska verktyg för öppenhet, t.ex. den europeiska ramen för kvalifikationer, Ecvet och Europass, för att främja gränsöverskridande rörlighet.
- d) Medlemsstaterna bör främja tillfällen till språkinläring för såväl studerande som lärare inom yrkesutbildningen och tillhandahållandet av språkträning anpassad till yrkesutbildningens särskilda behov, med särskilt tonvikt på den betydelse som utländska språk har för gränsöverskridande yrkesutbildningssamarbete och för internationell rörlighet.

3. STÄRKA KREATIVITET, INNOVATION OCH ENTREPRENÖRSKAP²⁰

Främja innovation, kreativitet och entreprenörskap samt användningen av IKT (både inom grundläggande yrkesutbildning och yrkesinriktad fortbildning)

Kreativitet och innovation inom yrkesutbildningen samt användning av innovativa utbildningsmetoder kan uppmuntra studerande att stanna kvar inom yrkesutbildningen tills de är kvalificerade. Yrkesutbildningen kan därigenom bidra till att rådets slutsatser av den 22 maj 2008 om främjande av kreativitet och innovation genomförs²¹.

- a) Medlemsstaterna bör aktivt uppmuntra tillhandahållare av yrkesutbildning att samarbeta med innovativa företag, designcentrum, kultursektorn och högre utbildningsinstitutioner för att utforma "partnerskap i kunskap". Detta bör hjälpa dem att få värdefull insyn i ny utveckling och i nya kompetensbehov och att utveckla yrkesskicklighet och innovation. Sådana partnerskap kan också vara till nytta när det gäller att införa erfarenhetsbaserade utbildningsmetoder, uppmuntra experiment och anpassa läroplaner.
- b) IKT bör användas för att maximera tillgången till utbildning och främja aktivt lärande och för att utveckla nya metoder i såväl arbets- som skolbaserad yrkesutbildning.
- c) Medlemsstaterna bör, i nära samarbete med arbetsgivare, tillhandahållare av yrkesutbildning, och nationella stödtjänster för företag, stödja initiativ som syftar till att främja entreprenörskap inom såväl grundläggande yrkesutbildning som yrkesinriktad fortbildning. För att uppnå detta bör de uppmuntra tillhandahållande av adekvat finansiering – t.ex. för undervisningsmaterial, stödverktyg och inrättandet av miniföretag av studerande – och eftersträva ett ökat samarbete på regional nivå.
- d) Medlemsstaterna bör stödja nyetablerade och framtida företagare genom att uppmuntra dem som utexaminerats från yrkesutbildning till företagsetablering och genom att främja unga företagares rörlighet i utbildningssyfte.

---

²⁰ Motsvarar strategiskt mål 4 i *Utbildning 2020*-ramen.

²¹ EUT C 141, 7.6.2008, s. 17–20.

4. FRÄMJANDE AV JÄMLIKHET, SOCIAL SAMMANHÅLLNING OCH AKTIVT MEDBORGARSKAP²²

Inkluderande grundläggande yrkesutbildning och fortbildning

Medlemsstaterna bör erbjuda yrkesutbildning som ökar människors anställbarhet (på såväl kort som lång sikt) och ger dem möjlighet att utveckla kvalitativa karriärer, tillfredsställande arbetserfarenhet, självförtroende, yrkesstolthet och integritet samt möjlighet att växa i sina yrkesliv och personliga liv. För att uppnå detta mål bör medlemsstaterna

- a) garantera att grundläggande yrkesutbildning ger studerande både särskild yrkeskompetens och bredare nyckelkompetens, inbegripet övergripande kompetens som ger dem möjlighet att fortsätta med ytterligare utbildning (inom yrkesutbildningen eller den högre utbildningen), och stödja yrkesval, deltagande i och omställningar på arbetsmarknaden; den kunskap, de färdigheter och den kompetens som människor erhåller inom yrkesutbildning bör ge dem möjlighet att styra sina yrkesbanor och ta aktiv del i samhället,
- b) se till att systemen för vuxenutbildning främjar förvärvande och vidareutveckling av nyckelkompetenser; detta kan ske i samarbete med tillhandahållare av yrkesutbildning, lokala samhällen, civila samhällsorganisationer osv.,
- c) maximera yrkesutbildningens bidrag för att minska procentandelen elever som lämnar skolan i förtid till mindre än 10 % genom en kombination av såväl förebyggande som korrigerande åtgärder; detta kan göras genom t.ex. arbetsmarknadsrelevant yrkesutbildning, ökad arbetsbaserad inläring och praktik, flexibla vägar, effektiv vägledning och rådgivning, samt genom innehåll för studerande och metoder som erkänner ungdomars livsstil och intressen, samtidigt som höga kvalitetsstandarder för yrkesutbildningen upprätthålls,

---

²² Motsvarar strategiskt mål 3 i *Utbildning 2020*-ramen.

- d) vidta lämpliga åtgärder för att garantera tillträde på samma villkor, särskilt för enskilda och grupper som riskerar att uteslutas, i synnerhet lågutbildade och outbildade, människor med särskilda behov eller från missgynnad bakgrund samt äldre arbetstagare; sådana gruppers deltagande i yrkesutbildning bör underlättas och uppmuntras med ekonomiska och andra medel samt genom validering av icke-formellt och informellt lärande och tillhandahållande av flexibla möjligheter,
- e) främja aktivt medborgarskap inom yrkesutbildningen, t.ex. genom att uppmuntra partnerskap mellan tillhandahållare av yrkesutbildning och medborgerliga samhällsorganisationer eller genom att främja studeranderepresentation vid yrkesutbildningsinstitutioner i enlighet med nationell lagstiftning och praxis. Ett sådant främjande kan bidra till validering av färdigheter och kompetenser som erhållits genom frivilligarbete.

5. ÖVERGRIPANDE MÅL TILL STÖD FÖR DE FYRA STRATEGISKA MÅLEN

- a) **Större deltagande av yrkesutbildningsaktörer och ett bättre synliggörande av de landvinningar som gjorts inom det europeiska samarbetet i fråga om yrkesutbildning** – Ett större deltagande av yrkesutbildningsaktörer innebär större synlighet för de framsteg som sker i det europeiska yrkesutbildningssamarbetet. Europeiska kommissionen och medlemsstaterna bör därför överväga att investera i tydlig och målinriktad kommunikation med olika grupper av aktörer på nationell och europeisk nivå. För att underlätta användningen av tillgängliga EU-instrument bör de studerande och alla berörda parter få uttömmande och skraddarsydd information.
- b) **Samordnad styrning av europeiska och nationella instrument på områdena transparens, erkännande, kvalitetssäkring och rörlighet** – I enlighet med de fyra strategiska målen bör under de kommande åren en konsekvent och kompletterande användning av de olika europeiska och nationella instrumenten på områdena öppenhet, erkännande, kvalitetssäkring och rörlighet vara en högprioriterad fråga för medlemsstaterna. Det är nödvändigt med samordnad styrning av dessa instrument inom ramen för Köpenhamnsprocessen och starkare synergi mellan instrumenten och Bolognaprocessens principer.

- c) **Intensifierat samarbete mellan yrkesutbildningspolitiken och andra relevanta politikområden** – Medlemsstaterna och Europeiska kommissionen bör intensifiera samarbetet mellan yrkesutbildningspolitiken och andra relevanta politikområden (t.ex. sysselsättning, ekonomiska frågor, forskning och innovation, sociala frågor, ungdom, sport och kultur) för att följa de integrerade riktlinjerna för *Europa 2020*-strategin och främja erkännandet av kompetens och färdigheter.
- d) **Förbättrad kvalitet på uppgifterna för EU:s politiska beslut på yrkesutbildningsområdet samt bättre jämförbarhet mellan dessa uppgifter** – Det politiska beslutsfattandet på EU-nivå när det gäller yrkesutbildning bör grundas på befintliga jämförbara uppgifter. Medlemsstaterna bör därför med hjälp av programmet för livslångt lärande samla in relevanta och tillförlitliga uppgifter om yrkesutbildning – inklusive rörlighet inom yrkesutbildningen – och göra dessa tillgängliga för Eurostat. Medlemsstaterna och kommissionen bör gemensamt besluta om vilka uppgifter som bör göras tillgängliga i första hand.
- e) **Ett gott utnyttjande av stödet från EU** – De europeiska strukturfonderna och programmet för livslångt lärande bör användas för att stödja de överenskomna prioriteringarna för yrkesutbildning, inbegripet internationell rörlighet och reformer som genomförs av medlemsstaterna.

III. BAKOMLIGGANDE PRINCIPER FÖR STYRNING OCH EGENANSVAR FÖR KÖPENHAMNSPROCESSEN

- Medlemsstaterna bör engagera sig kraftfullt för att genomföra Köpenhamnsprocessens prioriteringar inom ramen för *Europa 2020*-strategins nationella reformprogram.
- Rapporteringen enligt Köpenhamnsprocessen bör inlemmas i den som anges i den strategiska ramen för *Utbildning 2020*. Detta kommer att vara det effektivaste sättet för att bidra till rapportering om *Europa 2020*-strategin och öka yrkesutbildningens synlighet i fråga om livslångt lärande.
- Samarbetet på området yrkesutbildning bör intensifieras. Den öppna samordningsmetoden bör även fortsättningsvis utgöra den huvudsakliga mekanismen för detta samarbete. "Peer learning" och innovativa projekt bör vara sätt att stödja utvecklingen av nationell politik.
- Generaldirektörerna för yrkesutbildning, de europeiska arbetsmarknadsparterna och rådgivande kommittén för yrkesutbildning bör fortsätta att aktivt delta i styrningen av Köpenhamnsprocessen.

- Cedefop och Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen bör fortsätta att stödja policyutvecklingen och genomförandet, rapportera om de framsteg som på kort sikt görs mot de strategiska målen och resultaten samt lämna uppgifter om politiskt beslutsfattande på området yrkesutbildning.
- I syfte att främja ovannämnda mål bör organisationer för tillhandahållande av yrkesutbildning uppmuntras till att samarbeta på europeisk nivå.
- Politiska dialoger och utbyte av erfarenheter med våra globala partner kan hjälpa oss att möta nuvarande och kommande utmaningar. Man bör förstärka utbytena och samarbetet med potentiella kandidatländer och grannländer som stöds av Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen samt med internationella organisationer, särskilt OECD, Europarådet, Internationella arbetsorganisationen och Unesco. Alla medlemsstater bör garanteras rätt att delta i dessa verksamheter.
- För att underlätta de nationella regeringarnas och arbetsmarknadsparternas regelbundna lägesrapportering bör man upprätta en förteckning över kortfristiga mål.

IV. KORTFRISTIGA MÅL

2011–2014

Med de ovan nämnda målen som utgångspunkt och med full hänsyn till medlemsstaternas ansvar för yrkesutbildningens innehåll och organisation har man fastställt ett antal kortfristiga mål för de närmaste fyra åren (2011–2014)²³. Dessa redovisas här nedan:

1. FÖRBÄTTRAD KVALITET OCH EFFEKTIVITET INOM YRKESUTBILDNINGEN – FÖR ATT FÖRBÄTTRA DESS ATTRAKTIONSKRAFT OCH RELEVANS

1.1 FÖRBÄTTRAD ATTRAKTIONSKRAFT OCH HÖG KVALITET

Åtgärder på nationell nivå:

- a) Verksamhet för att främja yrkesutbildningens attraktionskraft och höga kvalitet, vilken kan inbegripa kampanjer och färdighetstävlingar.
- b) Understödjande verksamhet som möjliggör för unga elever i obligatorisk skolgång att få kännedom om yrkesgrupper och karriärmöjligheter.

Stöd på EU-nivå:

- Policydokument om den roll som hög yrkeskompetens har för smart och hållbar tillväxt.
- Övervägande av europeiskt stöd till PR-kampanjer för yrkesutbildning, vilket inbegriper en Eurobarometer om yrkesutbildningens attraktionskraft.
- Uppmuntran till färdighetstävlingar på europeisk och/eller global nivå.

²³ Efter diskussioner bland generaldirektörerna för yrkesutbildning och inom rådgivande kommittén för yrkesutbildning.

1.2. FÖRBÄTTRAD KVALITET OCH RELEVANS

Åtgärder på nationell nivå:

- a) Adekvata åtgärder för att tillämpa rekommendationen i den europeiska referensramen för kvalitetssäkring av yrkesutbildning samt framsteg mot nationella ramar för kvalitetssäkring av yrkesutbildningen.
- b) Säkerställande i förekommande fall av att nyckelkompetenser och yrkesplanering på ett adekvat sätt integreras i kursplaner för grundläggande yrkesutbildning samt att dessa kan förvärfvas genom utbildningsmöjligheter inom yrkesinriktad fortbildning.
- c) Regeringar, arbetsmarknadens parter och tillhandahållare av yrkesutbildning bör vidta nödvändiga åtgärder för att
  - maximera den arbetsplatsbaserade utbildningen, vilket inbegriper lärlingsplatser, i syfte att bidra till att öka antalet lärlingsplatser i Europa senast 2012,
  - skapa möjligheter till förstärkt samarbete mellan yrkesutbildningsinstitutioner och företag (vinstdrivande eller ej), t.ex. genom praktik för lärare inom företag,
  - ge yrkesutbildningsinstitutionerna återkoppling i fråga om anställbarheten för dem som utexaminerats från yrkesutbildningar.
- d) Fortsätta arbetet med att inrätta uppföljningssystem för övergången från utbildning till arbete.

Stöd på EU-nivå:

- Vägledning och tekniskt stöd till genomförandet av den europeiska referensramen för kvalitetssäkring av yrkesutbildning.
- Översyn 2013 av genomförandet av den europeiska referensramen för kvalitetssäkring av yrkesutbildning på nationell nivå.
- Tematiskt nätverkssamarbete med kvalitetssäkringsprojekt inom Leonardo da Vinci-programmet.
- En handbok om/en studie av framgångsrika modeller för arbetsplatsbaserad utbildning (med underlag från Cedefop).
- Förstärkt framförhållning i fråga om utvecklingen av färdigheter och kompetens, särskilt genom färdighetsprognoser (Cedefop) samt genom inrättandet av så kallade europeiska färdighetsråd.
- Framtagning av gemensamma formuleringar i syfte att bygga broar mellan utbildningsvärlden och arbetslivet (Esco), i överensstämmelse med andra EU-instrument, t.ex. den europeiska ramen för kvalifikationer.
- Övervägande av ett riktmärke för EU i fråga om anställbarhet på grundval av ett förslag från kommissionen.
- Arbeta med bästa praxis och vägledande principer med tanke på den föränderliga profilen för lärare och utbildare inom yrkesutbildningen (tillsammans med Cedefop).

2. FÖRVERKLIGANDE AV LIVSLÅNGT LÄRANDE OCH RÖRLIGHET

2.1 STÖD TILL LIVSLÅNGT LÄRANDE

Åtgärder på nationell nivå:

- a) En översyn av incitament samt rättigheter och skyldigheter för samtliga berörda intressenter samt lämpliga åtgärder för att uppmuntra till deltagande i yrkesinriktad fortbildning, i syfte att maximera yrkesutbildningens bidrag till riktmärket för *Utbildning 2020* i fråga om ett deltagande på 15 % av de vuxna i livslångt lärande.
- b) Genomförande av rekommendationen i den europeiska ramen för kvalifikationer:
  - Utformande av omfattande nationella ramar för kvalifikationer grundade på strategin för erkännande av studieresultat. Användning av nationella ramar för kvalifikationer som en katalysator för att åstadkomma en bättre genomtränglighet mellan yrkesutbildning och högre utbildning, i syfte att utveckla och bibehålla yrkesutbildningen på eftergymnasial nivå/högre nivåer inom den europeiska ramen för kvalifikationer samt för att få till stånd flexibla utbildningsvägar.
  - Att senast 2012 hänföra nivåerna inom de nationella ramarna för kvalifikationer till nivåer inom den europeiska ramen för kvalifikationer.
- c) Utveckling och främjande av förfaranden för validering av icke-formellt och informellt lärande med stöd av den europeiska ramen för kvalifikationer/nationella ramar för kvalifikationer samt vägledning.
- d) Tillhandahållande av integrerad (utbildning, sysselsättning) vägledning som är nära kopplad till arbetsmarknadens behov.
- e) Genomförande av det europeiska systemet för meritöverföring inom yrkesutbildningen (Ecvet): Se avsnitt 2.2 nedan.

Stöd på EU-nivå:

- En policymanual rörande tillgången till och deltagandet i yrkesinriktad fortbildning.
- Vägledning och tekniskt stöd till genomförandet av den europeiska ramen för kvalifikationer, framför allt för att tillämpa en strategi för erkännande av studieresultat.
- Karläggnings genomförd av Cedefop och Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen av hur de nationella ramarna för kvalifikationer utvecklas.
- En rekommendation från rådet om valideringen av icke-formellt och informellt lärande (2011).
- Lägesrapport om hur politiken för livslång vägledning utvecklar sig samt om system och praxis – 2011 (Cedefop, Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen och det europeiska nätverket för utveckling av en politik för livslång vägledning).

2.2. ÖKAD RÖRLIGHET

Åtgärder på nationell nivå:

- a) Framsteg mot genomförandet av Ecvet i linje med rekommendationen samt deltagande i försöken med Ecvet för rörlighet.
- b) Lämpliga åtgärder för att öka rörligheten inom yrkesutbildningen, vilket inbegriper att man
  - uppmuntrar till ett ökat antal studerande inom den grundläggande yrkesutbildningen och yrkesutövare inom yrkesutbildningen som deltar i rörligheten över gränserna,
  - uppmuntrar lokala och regionala myndigheter, samt tillhandahållare av yrkesutbildning, till att utforma ett internationaliseringstänkande och internationaliseringsstrategier, i vilket rörlighet över gränserna ingår,
  - tar sig an rättsliga och administrativa hinder i fråga om rörlighet över gränserna för lärlingar och praktikanter,
  - uppmuntrar yrkesförbund, branschorganisationer och andra relevanta organisationer att stödja mottagande (och sändande) företag med att skapa lämpliga villkor för lärlingar och praktikanter inom rörligheten över gränserna,
  - ser till att språkinläring och interkulturell kompetens ingår i kursplanerna för yrkesutbildning,
  - optimalt utnyttjar andra EU-redskap (t.ex. den europeiska ramen för kvalifikationer, den europeiska referensramen för kvalitetssäkring av yrkesutbildning samt Europass) för att öka det ömsesidiga erkännande av kvalifikationer och behörighet.

Stöd på EU-nivå:

- Vägledning och tekniskt stöd till genomförandet av Ecvet.
- Återkommande översyn av genomförandet av Ecvet (tillsammans med Cedefop).
- Tematiskt nätverkssamarbete med Ecvet-projekt inom Leonardo da Vinci-programmet.
- En rekommendation om rörlighet inom utbildningen (2011).
- Övervägande av ett riktmärke för EU i fråga om rörlighet inom yrkesutbildningen på grundval av ett förslag från kommissionen (2011).
- Ett förslag till en kvalitetsram för praktik.
- Främjande av rörlighet för lärlingar, även med hjälp av en stödportal, inom ramen för programmet för livslångt lärande och/eller Leonardo da Vinci-programmet.
- Utformning av ett europeiskt färdighetspass som en del av Europass senast 2012.

3. FRÄMJANDE AV KREATIVITET, INNOVATION OCH ENTREPRENÖRSKAP

Åtgärder på nationell nivå:

- a) Uppmuntran av partnerskap för kreativitet och innovation (tillhandahållare av yrkesutbildning, institutioner för högre utbildning samt centrum för design, konst, forskning och innovation).
- b) Uppmuntran av en effektiv och innovativ, kvalitetssäkrad teknikanvändning av samtliga tillhandahållare av yrkesutbildning (vilket inbegriper offentlig-privat nätverkssamarbete och partnerskap) med stöd av nödvändig utrustning, infrastruktur och nätverk med fortlöpande förbättringar som återspeglar utvecklingen inom teknik och pedagogisk förståelse.
- c) Åtgärder för att främja entreprenörskap, t.ex. genom att främja förvärvandet av relevanta nyckelkompetenser och skapa tillfällen till praktisk erfarenhet inom företag samt genom medverkan av experter från näringslivet.

Stöd på EU-nivå:

- Inrättande av ett forum på EU-nivå för yrkesutbildning och näringsliv med fokus på följande temaområden:
  - Rollen för yrkesutbildningen inom kunskapstriangeln.
  - Övergången från yrkesutbildning till arbete inom näringslivet: hur man ska stödja dem som utexaminerats från yrkesutbildning med att starta egna företag.

4. FRÄMJANDE AV JÄMLIKHET, SOCIAL SAMMANHÅLLNING OCH AKTIVT MEDBORGARSKAP

Åtgärder på nationell nivå:

- a) Förebyggande och avhjälpande åtgärder för att maximera yrkesutbildningens bidrag till kampen mot studieavbrott.
- b) Övervägande av särskilda åtgärder för att öka lågutbildades och andra "riskgruppers" deltagande i utbildning, bland annat genom att med hjälp av lämplig vägledning och lämpligt stöd utveckla flexibla möjligheter inom yrkesinriktad fortbildning.
- c) Användning av IKT för att maximera tillgången till utbildning och främja aktivt lärande samt för att ta fram nya metoder inom såväl den arbetsplatsbaserade som den skolbaserade yrkesutbildningen, i syfte att underlätta deltagandet för "riskgrupper".
- d) Användning av befintliga uppföljningssystem för att stödja "riskgruppers" deltagande i yrkesutbildning, se avsnitt 1.2 d ovan.

Stöd på EU-nivå:

- Handbok för bästa praxis när det gäller att innefatta "riskgrupper" genom en kombination av arbetsplatsbaserad utbildning och nyckelkompetenser.
- En rekommendation från rådet om hur man kan minska antalet studieavbrott (2011).

5. ÖVERGRIPANDE MÅL, STYRNING OCH EGENANSVAR FÖR KÖPENHAMNSPROCESSEN

Åtgärder på nationell nivå:

- a) Inrättande av kommunikationsstrategier för olika intressentgrupper, med inriktning på användning och mervärde i fråga om olika redskap (Ecvet, ECTS och hänförandet av nationella ramar för kvalifikationer till den europeiska ramen för kvalifikationer samt kvalitetssäkringssystem i linje med den europeiska referensramen för kvalitetssäkring av yrkesutbildning).
- b) Inrättande av strukturerade samarbetsmekanismer mellan yrkesutbildning och arbetsförmedlingar på alla nivåer (politisk nivå och tillämpning), vilket även innefattar arbetsmarknadens parter.
- c) Bidrag till förbättrade uppgifter på EU-nivå om studerande inom den grundläggande yrkesutbildningen, vilket inbegriper rörlighet och anställbarhet.

Stöd på EU-nivå:

- Stöd till uppnåendet av ovan nämnda mål genom programmet för livslångt lärande och, i förekommande fall, de europeiska strukturfonderna.
- Stöd till "peer learning" medlemsstaterna emellan samt till innovativa projekt.
- Inrättande av ett förstärkt samordningsförfarande för användningen av gemensamma europeiska redskap på området för yrkesutbildning.
- En europeisk kommunikationsstrategi för europeiska redskap för insyn och öppenhet.
- Uppbyggnad av ett strukturerat samarbete med organisationer på EU-nivå för tillhandahållare av yrkesutbildning.
- Ett förstärkt strukturerat samarbete mellan utbildningsområdet och sysselsättningspolitiken.
- Förbättrade uppgifter på EU-nivå om studerande inom den grundläggande yrkesutbildningen, vilket inbegriper rörlighet och anställbarhet.
- En fortsatt aktiv roll för arbetsmarknadens parter på alla nivåer inom Köpenhamnsprocessen (styrning och egenansvar) och bidrag till att förverkliga ovan angivna kortfristiga mål.
- En rapport om hur yrkesutbildningen utvecklas i medlemsstaterna och i partnerländer.
- Ett förstärkt utbyte med utvidgnings- och grannländer.

o

o o

UPPMANAR I ENLIGHET DÄRMED MEDLEMSSTATERNA OCH KOMMISSIONEN ATT
INOM SINA RESPEKTIVE BEHÖRIGHETSOMRÅDEN

1. genomföra åtgärder som syftar till att
  - i) förverkliga den övergripande visionen för yrkesutbildning år 2020, i enlighet med vad som skisseras i avsnitt I ovan,
  - ii) uppnå de strategiska målen för perioden 2011–2020, så som de beskrivs i avsnitt II, liksom ett antal resultat på kort sikt för de närmaste fyra åren (2011–2014), i enlighet med vad som föreslås i avsnitt IV,
  - iii) stärka styrningen av och egenansvaret för Köpenhamnsprocessen i enlighet med de principer som anges i avsnitt III,
2. verka för den vision, de mål och de principer som skisseras i dessa slutsatser inom den vidare ramen för Köpenhamnsprocessen, genom ömsesidigt samarbete mellan medlemsstaterna, regionala och lokala myndigheter, kommissionen, kandidatländer, Efta-/EES-länder och arbetsmarknadens parter.